

Kirjoita helppoa kieltä

- Valitse otsikko, josta selviää pääasia. Käytä myös väliotsikoita.
- Käytä helppoja, tavallisia ja lyhyitä sanoja.
- Selitä vaikeat ja vieraat sanat. Anna esimerkkejä. Käytä myös sisältöön sopivia kuvia.
- Kirjoita lyhyitä lauseita ja virkkeitä. Vältä vaikeita rakenteita.
- Aloita virke päälauseella, ja sen jälkeen voi olla yksi sivulause.
- Kirjoita opiskelijalle sinä-muodossa ja vältä passiivia: tule, ei tullaan.
- Kirjoita tekstiin lyhyitä kappaleita. Jätä yksi tyhjä rivi kappaleiden väliin.
- Suosi lyhyitä luettelmia eli "ranskalaisia viivoja".

Ole kielitietoinen

- Tee havaintoja kielestä, jota käytät opetuksessa ja ohjauksessa.
- Ole oman alasi kielen opettaja: sisältöä ja kieltä ei voi erottaa.
- Valitse sanat ja lauseet, joita opiskelija ymmärtää.
- Selitä, näytä ja toista.
- Kannusta, rohkaise ja innosta.
- Tee yhteistyötä ja pyydä työkavereilta palautetta.
- Arvosta kaikkia kieliä.

Vierko-hanke 2024
keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Kieli on valtaa.
Miten käytät sitä?

Taskuopas: opetuksen ja ohjauksen kieli kuntoon

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Puhu helppoa kieltä

- Käytä tuttuja ja tavallisia sanoja.
- Valitse helpoimmat sanat: esimerkiksi tärkeä - ei keskeinen.
- Selitä vaikeat ja vieraat sanat helpolla kielellä.

- Puhu lyhyitä lauseita.
- Käytä helppoja lauseita: ei monimutkaista kieltä eikä vaikeita rakenteita.

- Puhu tavallista puhekieltä, jota opiskelija ymmärtää:
 - ei slangia
 - ei murretta
 - ei lyhenteitä.

- Vältä sanontoja, sanaleikkejä ja kielikuvia.
- Selitä ne heti, jos käytät niitä.

Malta: anna aikaa ja ole selkeä

- Kerro vain yksi asia kerrallaan.
- Etene ja kerro selkeästi: älä siirry liian nopeasti asiasta toiseen.

- Etene rauhallisesti: hidasta tahtia.
- Pidä taukoja: anna opiskelijalle aikaa ajatella ja puhua.
- Toista asiat - toista välillä eri sanoin ja selitä, mitä tarkoitat.
- Ole myönteinen ja ystävällinen.

- Vuorottele: puhu vain vähän kerrallaan, kysy ja keskustele.
- Kuuntele opiskelijaa.
- Älä luennoi yksin.
- Älä puhu samaan aikaan, kun opiskelijat katsovat tai lukevat opetusmateriaalia.

Varmista

Havainnollista:

- Käytä sanatonta viestintää: eleet, ilmeet jne.
- Kerro esimerkkejä helpolla kielellä.
- Käytä kuvia, esineitä ja tavaroita.
- Näyttele, piirrä jne.

- Kysy kysymyksiä siitä, mitä olet esitellyt, kertonut ja selittänyt.
- Kysy: mitä, miten, miksi?

- Pyydä, että opiskelija kertoo asiat omin sanoin.
- Pyydä, että opiskelija kertoo, mitä hän tekee ja miksi.

- Tee asiat yhdessä opiskelijan kanssa: selitä, mitä teet.
- Pyydä, että opiskelija selittää myös itse samat asiat.